

Euroopan alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Euroopan alueiden komitean panos Euroopan komission vuoden 2017 työohjelmaan”

(2017/C 017/02)

PES-, EPP-, ALDE-, EA- ja ECR-ryhmien esittämä

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA, joka

- ottaa huomioon 4. kesäkuuta 2015 komitean painopisteistä vuosina 2015–2020 ja 4. joulukuuta 2015 Euroopan komission työohjelmasta 2016 antamansa päätöslauselmat sekä helmikuussa 2012 Euroopan komission kanssa tehdyn yhteistyöpöytäkirjan,
- ottaa huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet, pitää tärkeänä, että komissio sitoutuu työskentelyssään vastaisuudessakin noudattamaan näitä periaatteita soveltamalla yhdenmukaisia ja monitasoisia poliittista lähestymistapaa, sekä toivoo paikallis- ja alueviranomaisten yhä tiiviimpää osallistamista EU:n päätöksentekoprosessiin,

Työllisyys, kasvu, investoinnit ja koheesio politiikka

1. kehottaa komissiota esittämään viipymättä uuden, vuoteen 2030 ulottuvan pitkän aikavälin strategian EU:n kestäväksi kehittämiseksi (Euroopan kestävä kehitysstrategia) ottaen huomioon Eurooppa 2020 -strategian väliarviointi ja YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttaminen;
2. korostaa vuoden 2016 maaportteissa ja maakohtaisissa suosituksissakin tähdenneettyä paikallis- ja alueviranomaisten roolia investointiesteiden purkamisessa sekä sitä, että kaikkien hallintotasojen tulee kumppaneina pyrkiä tunnistamaan tällaiset esteet ja puuttumaan niihin omilla maissaan;
3. kehottaa komissiota ja Euroopan investointipankkia ryhtymään lisätoimiin Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) sekä muiden EU-rahoitteisten ohjelmien keskinäisen täydentävyyden varmistamiseksi. Komitea toistaa kehotuksensa AK:n osallistamisesta investointiohjelman toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin erityisesti investointijärjestelyjen edistämisen osalta ja sen analysoimiseksi, mikä on ESIRin todellinen vaikutus investointivajeen pienentymiseen alue- ja paikallistasolla;
4. korostaa, että Euroopan komission on yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa tarpeen täsmentää, millainen rooli alueellisilla kehityspankeilla ja muilla rahoituslaitoksilla tulee olemaan investointijärjestelyissä, jotka ovat Euroopan investointiohjelman toteuttamisväline ⁽¹⁾;
5. korostaa, että ERI-ohjelmien vaikutuksen ja käytön lisääminen edellyttää ohjelmien yksinkertaistamista, ja ehdottaa, että kuluva ohjelmakautta varten hyväksytään riipeästi joukko yksinkertaistamistoimenpiteitä. Komitea ehdottaa, että samanaikaisesti tehostetaan toimia koheesio politiikan toteutusjärjestelmän perinpohjaiseksi tarkistamiseksi seuraavaa ohjelmakautta varten siten, että tiivistetään yksinkertaistamista käsittelevän korkean tason työryhmän työskentelyä ja käynnistetään kattava monitasoinen vuoropuhelu erityisesti paikallis- ja alueviranomaisten kanssa;
6. ehdottaa, että kehitetään valtiontukisääntöjä koskevien laajempien poikkeuksien soveltamista ERI-rahastomenoihin;
7. suhtautuu myönteisesti ”rajatylittävään analyysiin”, jonka tavoitteena on purkaa rajatylittävän yhteistyön oikeudellisia ja hallinnollisia esteitä, ja kehottaa komissiota esittämään vuonna 2017 konkreettisia toimia tällaisten esteiden poistamiseksi ottaen huomioon myös Luxemburgin EU-puheenjohtajuuskaudellaan tekemän ehdotuksen siitä, että solmittaisiin ”eurooppalainen rajatylittävä yleissopimus raja-alueita koskevista erityisistä säännöksistä”. Komitea kehottaa komissiota seuraamaan rajatylittävää terveydenhuoltoa koskevan direktiivin 2011/24/EU täytäntöönpanoa tiiviisti sen mahdollisiin epäkohtiin puuttumiseksi;

⁽¹⁾ ECON-VI/007.

8. pitää valitettavana, että useiden EU-ohjelmien ja -aloitteiden väliarviointeja, joiden on määrä valmistua vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä, ei soviteta yhteen nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnin/tarkistuksen kanssa. Komitea kehottaakin komissiota saattamaan niiden arvioinnit päätökseen 1. heinäkuuta 2017 mennessä ja laatimaan kattavan seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevan ehdotuksen, joka tulee esittää 1. tammikuuta 2018 mennessä. Tämä huomioon ottaen komitea toivoo, ettei kyseisten ohjelmien arviointien viivästyminen lykkää seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevien säädösehdotusten hyväksymistä;
9. korostaa, että valtion- ja hallitusten päämiesten yhdessä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa hyväksymä kaupunkeja koskeva EU:n toimintasuunnitelma on tärkeää panna täytäntöön. Komitean mielestä on syytä varmistaa, että kaupunkeja koskeva EU:n toimintasuunnitelma on johdonmukainen sääntelyn parantamista koskevan EU:n toimintasuunnitelman kanssa. Se kehottaa kirjaamaan kaupunkeja koskevan EU:n toimintasuunnitelman ja sen täytäntöönpanoa koskevan valkoisen kirjan komission vuoden 2017 työohjelmaan;
10. pyytää komissiota sisällyttämään vuoden 2017 työohjelmaansa vuoden 2050 alueellisen vision laatimisen. Komitea korostaa, että uutta alueellista visiota tarvitaan, sillä Euroopan aluekehityssuunnitelmaa koskeva sopimus vuodelta 1999 on saatettava ajan tasalle, kuten 27. marraskuuta 2015 pidetyn alueellista yhteenkuuluvuutta ja kaupunkipolitiikkaa käsitelleen ministerikokouksen päätelmissä tähdennetään;
11. kehottaa komissiota kohdentamaan toimia liikenteen pullonkaulojen poistamiseen ja tarvittavien rajatylittävien yhteyksien varmistamiseen. Erityisesti on tartuttava puuttuvien paikallisten ja alueellisten rajatylittävien liikenneyhteyksien aiheuttamaan ongelmaan. Etenkin pienimuotoisia, rajaseutujen kannalta merkittäviä infrastruktuureja varten on osoitettava riittävä rahoitus. Komitea odottaa komission esittävän konkreettisen ehdotuksen ja aikataulun rajatylittävien multimodaalisten matkansuunnittelupalvelujen ja yhteentoimivien integroitujen lippujärjestelmien käyttöönotolle;
12. toistaa Euroopan komissiolle antamansa kehotuksen julkaista vihreä kirja liikkuvuudesta maantieteellisesti ja väestörakenteeltaan haastavilla alueilla;
13. kannustaa komissiota käynnistämään uudelleen keskustelun bkt:stä ja sitä laajemmasta näkökulmasta sekä tutkimaan täydentävien indikaattorien kehittämisen tarpeellisuutta ja mahdollisuutta talouden suorituskyvyn, hyvinvoinnin ja kestävän kehityksen mittaamiseksi;
14. suosittaa, että Euroopan komissio kehittää kaikkien jäsenvaltioiden tunnustaman ja hyväksymän ”ammattipätevyyden ja osaamisen vähimmäistason takuun” rajoittamatta EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 artiklan mukaista jäsenvaltioiden vastuuta opetuksen sisällöstä ja koulutusjärjestelmän järjestämisestä, ja odottaa epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamisen mahdollistavien järjestelyjen olevan valmiina viimeistään vuonna 2018. Komitea korostaa, että työvoiman osaaminen ja työmarkkinoiden tarpeet tulee saada kohtaamaan ja että työttömien nuorten koulutustarpeet on tätä ajatellen otettava asianmukaisesti huomioon komission vuoden 2017 työohjelmassa;
15. pyytää komissiota laatimaan väestörakenteen muutosta koskevan strategian ja sisällyttämään Eurooppa 2020 -strategian väliarviointiin väestönkehitykseen liittyvän uuden lippulaivahankkeen sekä käymään AK:n kanssa varhaisessa vaiheessa vuoropuhelua vakavista ja pysyvistä väestöön liittyvistä haitoista kärsivien alueiden tulevasta määritelmästä;
16. odottaa komission esittävän vuoden 2017 alussa säädösehdotuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista taloudellisten vapauksien ja sosiaalisten oikeuksien epäsuhtaan puuttumiseksi;
17. kehottaa komissiota esittämään oikeudellisen kehityksen, joka sisältää yhteiset määritelmät, joita sovelletaan erilaisiin yhteisötalouden eurooppalaisiin muotoihin, kuten osuuskuntiin, säätiöihin, keskinäisiin yhtiöihin ja yhdistyksiin, jotta yhteisötalouden yritysten toiminnalla on varma oikeudellinen perusta ja jotta ne voivat näin hyötyä sisämarkkinoiden ja vapaan liikkuvuuden eduista;
18. kehottaa komissiota tekemään ehdotuksen uudeksi sukupuolten tasa-arvoa ja naisten oikeuksia koskevaksi strategiaksi 2016–2020 sekä säädösehdotuksen äitiyslomaa koskevan neuvoston direktiivin 92/85/ETY tarkistamiseksi;
19. kehottaa komissiota esittämään yhteistoimin AK:n ja jäsenvaltioiden kanssa toisen raportin Euroopan vammaisstrategiasta 2010–2020 ja pohtimaan strategian jatkokehittämistä;

20. vetoaa komissioon, jotta se puuttuisi nk. pöytälaatikkoyhtiö-ilmiöön;
21. aikoo antaa panoksensa Euroopan kulttuuriperintövuoteen 2018 levittämällä tietämystä kulttuuriperinnöstä yhä laajemmalle yleisölle ruohonjuuritasolla;
22. korostaa, että Euroopan matkailustrategiaa tulee uudistaa, ja toteaa, että AK on ryhtynyt laatimaan lausuntoa aiheesta "Matkailu alueellisen yhteistyön edistäjänä EU:ssa" ja aikoo esittää Euroopan komissiolle ehdotuksia uudistettua strategiaa ajatellen;
23. kehottaa komissiota ottamaan maaseutu-ulottuvuuden entistä järjestelmällisemmin huomioon kaikilla EU-politiikan aloilla ja esittämään maaseutua käsittelevän valkoisen kirjan pohjaksi vuoden 2020 jälkeiselle maaseudun kehittämissuorituspolitiikalle;
24. kehottaa komissiota edistämään sinistä kasvua edelleen laatimalla uusi ja kattava Euroopan sinisen talouden kehittämissuunnitelma erityisesti Euroopan yhteisen rannikkoaluekartoitusta ja merialan tietoja koskevan strategian pohjalta. Näin parannetaan tietojen saatavuutta, vähennetään pilkkoutumista ja hyödynnetään valtioiden rajat ylittäviä synergiaetuja, mikä auttaa kehittämään sinistä taloutta. Komitea pyytää myös perustamaan siniseen talouteen keskittyvän osaamis- ja innovaatioyhteisön;
25. kehottaa komissiota soveltamaan katastrofivalmiuteen tähtäävän investoinnin periaatetta sen politiikoissa ja rahastoissa. Komitea kehottaa komissiota paikallisten, alueellisten ja kansallisten hallintotahojen ja sidosryhmien kanssa yhteistyössä ja niitä konsultoiden antamaan ohjeistusta siitä, mitä katastrofiriskien vähentämistä koskeva Sendain kehys tarkoittaa EU:n kannalta ja miten se voidaan parhaiten panna täytäntöön;

Kestävä kehitys

26. kehottaa komissiota panemaan kiertotalouden toimintasuunnitelman kaikilta osin täytäntöön ja punnitsemaan tarvetta esittää vuonna 2017 tarvittavia ehdotuksia, kuten kunnianhimoisen muoveja kiertotaloudessa koskeva strategia, säädös uudelleenkäytettävän veden vähimmäislaatuvaatimuksista sekä uusia aloitteita rakennus- ja purkutoimintaa varten;
27. kehottaa komissiota laatimaan alueellisia vaikutustenarviointeja kaikista olemassa olevista ja ympäristöä koskevista sitovista tavoitteista;
28. vetoaa komissioon, jotta se tarkastelisi uudelleen EU:n ilmastotavoitteita ja niiden tarvittavia täytäntöönpanokeinoja ottaen huomioon Pariisin COP21-kokouksessa hyväksytyt maailmanlaajuiset tavoitteet. Komitea muistuttaa komissiota alkuperäisestä suosituksestaan, jonka mukaan kasvihuonekaasupäästöjä olisi vähennettävä 50 prosenttia vuoden 1990 tasoon verrattuna vuoteen 2030 mennessä. Komitea katsoo, että kaikille uusille tavoitteille olisi tehtävä alueellinen vaikutustenarviointi eikä niillä pitäisi rajoittaa jäsenvaltioiden oikeutta määrittää oma energiayhdistelmänsä;
29. kehottaa komissiota noudattamaan käytännössä monitasoiseen – kaupungit mutta myös alueet kattavaan – hallintoon perustuvaan lähestymistapaa, jonka merkitys tunnustetaan maailmanlaajuisen ilmastopimuksen johdanto-osan viidennessätoista kappaleessa;
30. pyytää päästä mukaan EU:n energiainfrastruktuurifoorumiin edustamaan paikallis- ja alueviranomaisia päätöksentekoprosessissa, joka koskee energiainfrastruktuuriin – erityisesti hajautettuun energiantuotantoon mikrotuotanto ja jakelu mukaan luettuina – tehtäviä investointeja;
31. pyytää, että se kutsutaan politiikan suunnittelun alkuvaiheista lähtien mukaan energiatehokkuutta, uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistä ja sähkömarkkinarakennetta koskevien EU:n direktiivien tarkistamiseen;
32. kehottaa komissiota esittämään konkreettisempia sähkön ja lämmön yhteistuotantoa sekä kaukolämpö- ja kaukojäähdytysverkoja koskevia aloitteita, joiden avulla jatketaan hiilidioksidipäästöjen vähentämistä ja lisään energiavarmuutta;

33. katsoo, että komission pitäisi nostaa uusiutuvaa energiaa koskevan politiikan tavoitetasoa tehostamalla kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen tyyppisten ratkaisujen tukemista, muokkaamista ja levittämistä EU:ssa ja sen ulkopuolella. Näin edistettäisiin nykyistä johdonmukaisempaa ja kestäväpohjaista kaupunkihallintoa, ilmastotoimia ja kansalaisten osallistumista;

34. kannustaa panemaan Euroopan unionin seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman (2014–2020) tinkimättä täytäntöön ja kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen EU:n direktiiviksi, jossa asetetaan säännöt EU:n koko ympäristösäännösten noudattamisen varmistamiseksi ⁽²⁾;

35. kehottaa panemaan vuoteen 2020 ulottuvan biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian kokonaan täytäntöön ja vetoaa näin ollen komissioon, jotta se esittäisi vihdoin vuonna 2017 aloitteen, jolla varmistetaan, ettei tapahdu luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen nettohävikkiä. Lisäksi komitea toistaa pyyntönsä, että komissio ei tarkistaisi luontodirektiivejä vaan esittäisi piakkoin tiedonannon, joka sisältää konkreettisia toimia niiden täytäntöönpanon parantamiseksi ⁽³⁾;

36. kehottaa komissiota esittämään kestävyysperiaatteiden mukaisesti tuotettua ruokaa koskevan tiedonannon, jossa määritellään yhtenäinen EU:n laajuinen politiikkakehyks kestävyysnäkökohtien huomioimiselle maataloustuotannossa, ruoantuotannossa sekä elintarvikeketjussa ja kaupassa. Komitea muistuttaa Euroopan komissiota sen aiemmin esittämästä kehotuksesta vähentää elintarvikejätettä 30 prosenttia vuoteen 2025 mennessä ⁽⁴⁾. Lisäksi komitea toistaa kehotuksensa ottaa paikallistuotteita varten käyttöön uusi logo ja määritellä niille yhteinen tunnus ja tunnistettavuutta tukeva järjestelmä;

37. kehottaa komissiota julkaisemaan tuoreimpaan näyttöön perustuvan uuden alkoholistrategian vuosiksi 2016–2025 ja ottamaan siinä huomioon yhteiskunnalliset muutokset sekä jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla jo käynnistetyt tukiohjelmat;

Sisämarkkinat ja kilpailu

38. kannattaa Euroopan parlamentin kehotusta, jonka mukaan EU-ohjausjaksoon olisi sisällytettävä sisämarkkinapilari ja siinä olisi oltava mekanismi, jolla yhdyntymistä seurataan ja arvioidaan säännöllisesti;

39. suhtautuu myönteisesti tulossa oleviin pk-yritysten arvonlisäverotuksen yksinkertaistamispakettiin ja uusyrityslaitteeseen, jotka ovat konkreettisia askelia kohti tällaisten yritysten sääntely- ja hallintotaakan keventämistä. Komitea korostaa tarvetta yksinkertaistaa sääntelyä vielä huomattavasti enemmän erityisesti siltä osin kuin on kyse pk-yritysten osallistumisesta julkisiin hankintoihin ja ERI-rahastoista rahoitettaviin hankkeisiin;

40. on ilahtunut siitä, että komissio kiinnittää huomiota jakamis- eli vuorovaikutustalouteen, mutta komitea toistaa näkemyksensä siitä, että kaikki mahdolliset tiukat sääntelyhankkeet olisi toteutettava toimialakohtaisen lähestymistavan mukaisesti ja sääntelypuitteita määritettäessä yhtenä kriteerinä olisi otettava huomioon aloitteen mittakaava;

41. katsoo, että komission on reagoitava aiempaa voimakkaammin yleishyödyllisten palvelujen merkittäviin rahoitushaasteisiin. Komitea kehottaa komissiota näin ollen arvioimaan yleishyödyllisten palvelujen tuottamista koskevan EU:n lainsäädännön alueellisia vaikutuksia keskittyen erityisesti valtiontukea ja julkisia hankintoja koskeviin sääntöihin ja hyödyntämään kaikki jäljellä olevat sääntöjen yksinkertaistamismahdollisuudet EU:n rahoitusvälineiden yksinkertaistamisen mukaan lukien. Komitea odottaa tätä taustaa vasten, että sitä kuullaan asianmukaisesti "Almunia-paketin" vuonna 2017 toteutettavasta tarkistuksesta yleistä taloudellista etua koskeviin palveluihin liittyen;

42. ehdottaa, että sen jälkeen, kun komissio on saanut valmiiksi direktiivin arvioinnin parannusten tekemiseksi julkisten hankintojen alalla, se tarkastelisi direktiiviä uudelleen paikallis- ja alueviranomaisten havaitsemiin epäkohtiin puuttumiseksi;

Talous- ja rahaliitto (EMU) sekä EU-ohjausjakso

43. toistaa komissiolle ja Euroopan parlamentille esittämänsä kehotuksen ottaa käyttöön menettelysäännöt, joilla taataan, että paikallis- ja alueviranomaiset otetaan järjestelmällisesti mukaan EU-ohjausjaksoon, ja sitoutuu käymään aiheesta vuoropuhelua komission kanssa;

44. toistaa komissiolle osoittamansa kehotuksen arvioida, miten uudet EKT 2010 -säännöt vaikuttavat paikallis- ja alueyhteisöjen investointikykyyn;

⁽²⁾ COR-2015-05660.

⁽³⁾ COR-2015-02624.

⁽⁴⁾ AK:n päätöslauselma kestävyysperiaatteiden mukaisesti tuotetusta ruoasta.

45. pyytää, että komissio kutsuu AK:n mukaan valmistelemaan talous- ja rahaliiton uudistusta käsittelevää valkoista kirjaa, jossa tulee käsitellä EMUn kilpailukykyä ja sosiaalista ulottuvuutta;

Digitaaliset sisämarkkinat, tutkimus ja innovointi

46. pitää digitaalisten sisämarkkinoiden yhtenä keskeisenä haasteena kestäväpohjaisen tietotalouden luomista myös teollisessa kontekstissa (teollisuus 4.0). Komitea kannattaa edellytysten luomista sille, että kaikki alueet voidaan liittää laajakaistapalvelujen piiriin, sekä yhteistyötä komission ja Euroopan investointipankin kanssa rahoitus- ja tukijärjestelmien hyödyntämiseksi tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuureja varten. Lisäksi se kehottaa komissiota raportoimaan digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamisen yhteydessä säännöllisesti edistymisestä digitaalikuilun umpeen kuromisessa etenkin alue- ja paikallistasolla;

47. kehottaa komissiota esittämään ehdotuksia EU-rahoitteisten tutkimusohjelmien paremmaksi hyödyntämiseksi siten, että lisätään Horisontti 2020 -puiteohjelmasta, ERI-rahastoista ja ESIRistä saatavan rahoituksen keskinäistä synergiaa ja lujitetaan yhteyksiä älykkään erikoistumisen strategioihin aluetasolla. Komitea ehdottaa, että väliarvioinnissa painotettaisiin erityisesti Horisontti 2020 -rahoituksen kasvuvaikutuksia sekä innovaatiokuilun kaventamista;

48. ehdottaa, että AK osallistuu tiiviisti biotalousstrategian uudelleentarkasteluun vuonna 2017;

49. korostaa, että EU:n uusien välineiden, esimerkiksi Euroopan innovointineuvoston sekä avoimen datan ja avoimen innovointitoiminnan aloitteiden, toteutuksessa tulee ottaa huomioon alueulottuvuus ja niiden avulla on pyrittävä kaventamaan innovaatiokuilua;

EU:n kauppapolitiikka

50. pyytää komissiota varmistamaan, että kaikkien merkittävien kauppapolitiikka-aloitteiden yhteydessä tehdään alueellisten vaikutusten arviointi ja että uusissa kauppasopimuksissa ei aseteta paikallis- ja alueviranomaisille uusia rajoituksia yleishyödyllisten palvelujen tuottamisen suhteen;

51. pyytää komissiota suorittamaan järjestelmällisesti jälkikäteisarviointeja kauppasopimusten myönteisten ja kielteisten taloudellisten, ympäristöä koskevien, sosiaalisten ja alueellisten vaikutusten määrittämiseksi;

52. pyytää komissiota kauppapolitiikan muotoilun avoimuuteen EU:n jäsenvaltioissa liittyvien ongelmien käsittelemiseksi esittämään suuntaviivat sille, miten kauppapolitiikan tavoitteet tulee määritellä ennen neuvottelujen alkamista eli siinä vaiheessa, kun 28 jäsenvaltiota antavat neuvotteluvaltuudet;

Oikeusasiat, perusoikeudet ja muuttoliike

53. kehottaa oikeusasioihin liittyen komissiota suosimaan sellaisia kannustimia, jotka auttavat valtioita parantamaan vankilaoloja ja joilla edistetään korjaavan oikeuden mukaisten sovittelumenettelyjen kehittämistä rikosasioiden käsittelyyn sekä vankeusrangaistukselle vaihtoehtoisia ratkaisuja ja koulutusta, joka helpottaa irtautumista laittomuuksiin ja rikoksiin nojaavasta sosiaalisesta kontekstista;

54. pitää tervetulleena Euroopan komission halukkuutta puuttua haasteisiin, joita turvapaikanhakijoiden, pakolaisten ja taloudellisista syistä muuttavien ennennäkemätön tulva Eurooppaan aiheuttaa, ja katsoo, että Dublin-järjestelmän uudistusta koskevat ehdotukset ovat tärkeä askel tähän suuntaan. Komitea odottaa kuitenkin, että vuonna 2017 esitetään konkreettisia lisäehdotuksia, jotta luodaan kattava EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikka, joka perustuu perusoikeuksien ja kansainvälisten velvoitteiden kunnioittamiseen sekä yhteisvastuuperiaatteeseen;

55. pyytää komissiota jatkamaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa yhteisymmärryksen edistämistä EU:n yhteisestä turvallisten lähtömaiden luettelosta ja toteuttamaan yhdessä turvallisiksi määritettyjen lähtömaiden ja kauttakulkumaiden kanssa tehokasta ja ripeää palauttamispolitiikkaa noudattaen kaikilta osin ihmisoikeuksia ja kansainvälisiä velvoitteita;

56. kehottaa komissiota ehdottamaan sellaisten mekanismien luomista, joiden avulla turvapaikanhakijat voivat hakea humanitaarista viisumia EU:n ulkopuolelta, jolloin heidän on mahdollista tulla laillisesti EU:n alueelle;

57. toteaa, että muuttoliikkeestä saadaan merkittävä lisäpanos Euroopan talouskasvuun, ja katsoo, että tämä seikka olisi otettava huomioon EU-ohjausjaksossa, eritoten muuttajien kotoutumisen varmistamiseen liittyvien menojen osalta;

58. ajattelee, että nyt on tärkeämpää kuin koskaan pitää kiinni Schengen-järjestelmästä, ja vetoaa komissioon, jotta se tekisi jäsenvaltioiden kanssa kaikkensa tarvittavan vakauden palauttamiseksi järjestelmään. Komitea muistuttaa, että rajattomasta liikkuvuudesta tehdyn Schengen-sopimuksen soveltamisen keskeyttämisellä on merkittäviä seurauksia fyysisten tarkastusten muodossa ja että tästä uhkaa aiheutua mittavia taloudellisia seurauksia, mutta keskeyttäminen ei kuitenkaan ratkaisisi muuttoliikkeen aiheuttaman paineen ongelmaa;

59. pyytää komissiota osoittamaan paikallis- ja alueviranomaisille lisärahoitusta, jotta ne voivat yhä tehokkaammin hoitaa tärkeän osuutensa turvapaikanhakijoiden, pakolaisten ja muuttajien tukemisessa ja kotouttamisessa;

60. katsoo, että EU:n rakenne- ja investointirahastovarojen parempi kohdentaminen paikallistasolla on välttämätön edellytys tuen saamiseksi kotouttamispolitiikalle. Komitea kehottaa tätä ajatellen osoittamaan turvapaikanhakijoihin, pakolaisiin ja muuttoliikkeeseen liittyvän ongelman ratkaisemiseen lähivuosiksi lisää määrärahoja sekä jakamaan kyseiset varat nykyistä paremmin ja hyödyntämään ne mahdollisimman tehokkaasti;

61. kehottaa komissiota 1) tukemaan paikallis- ja alueviranomaisia paikallisten, alueellisten ja maakohtaisten ennaltaehkäisystrategioiden laatimisessa radikalisoitumista vastaan, 2) jatkamaan radikalisoitumisen ennaltaehkäisyn hyvien käytänteiden kokoamista ja julkistamista käsikirjan muodossa sekä 3) tukemaan kaupunkien välistä yhteistyötä radikalisoitumisen torjunnassa;

62. ilmaisee huolensa ilman huoltajaa olevien alaikäisten läsnäolon valvonnan vaikeudesta ja heidän riskistään joutua ihmiskaupan ja hyväksikäytön uhriksi. Komitea kehottaa toteuttamaan erityisesti alaikäisille suunnattuja kotouttamis- ja koulutusohjelmia ja soveltamaan vastaanotossa käytäntöjä, joihin alaikäisten kotimaista saapuneiden, vastaanottajamaahan jo hyvin kotoutuneiden ihmisten yhteisöt voivat osallistua ja joissa alaikäisille taataan mahdollisuus asua perheessä tai perheenomaisessa ympäristössä;

Vakaus ja yhteistyö Euroopan unionin ulkopuolella

63. korostaa, että pantaessa tarkistettua Euroopan naapuruuspolitiikkaa täytäntöön tulee tärkeysjärjestyksessä nostaa korkealle aloitteet, joilla tuetaan hallinnon hajauttamisprosesseja, Twinning-toimintaa ja valmiuksien kehittämistä valtiota alemmilla hallintotasolla. Komitea pyytää komissiota elähdyttämään paikallishallinnon välinettä (LAF) ja laajentamaan sitä niin, että se kattaa kaikki naapurimaat. Lisäksi komitea toistaa ehdotuksensa EU:n koheesio politiikan metodiiikan, käsitteiden ja välineiden sisällyttämisestä tarkistetun Euroopan naapuruuspolitiikan täytäntöönpanoon;

64. pyytää komissiota tarkastelemaan laajentumispolitiikkaan liittyen vuosittain laadittavissa edistymiskertomuksissa yksityiskohtaisemmin hallinnon hajauttamisprosesseja sekä paikallisen itsehallinnon tilannetta laajentumisissa;

65. tähdentää, että EU:n paikallis- ja alueviranomaisten tulee antaa kehitysyhteistyöhön asianmukainen panos, jotta sen avulla päästäisiin pysyviin tuloksiin. Tämä koskee myös asumista ja kestävästä kaupunkikehitystä käsittelevän Yhdistyneiden kansakuntien konferenssin (Habitat III) jatkotoimia;

66. pyytää komissiota kiinnittämään erityishuomiota pakolaisten suojeluun heidän lähtöalueillaan, sillä se on tärkeä osatekijä pyrittäessä huolehtimaan kasvavasta joukosta kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia ihmisiä. Komitea suhtautuu tähän liittyen myönteisesti Euroopan komission ehdotukseen uusista kumppanuuspuitteista sellaisia unionin ulkopuolisia maita varten, joiden alueella oleskelee paljon pakolaisia. Kyseisten maiden tulee kehittää itselleen kestävä vastanottovalmiudet ja tarjota kestävä näkyminen miljoonille sotaa ja vainoa pakeneville lähellä heidän kotiaan. Komitea toteaa, että tavoitteen saavuttaminen edellyttää ulkoista investointiohjelmaa unionin ulkopuolisiin maihin suuntautuvien investointien vauhdittamiseksi, ja kehottaa osallistamaan Euroopan alue- ja paikallisviranomaiset täysipainoisesti tähän prosessiin. Paikallis- ja alueviranomaisia pitäisi kannustaa auttamaan vastaavia hallintotahoja EU:n ulkopuolisilla vastaanottaja-alueilla siten, että ne antavat teknistä apua ja neuvovat soveltamaan pakolaisten suojeluun järjestelmällisempää lähestymistapaa;

Kansalaisuus kysymykset, hyvä hallintotapa ja sääntelyn parantaminen

67. toistaa kehotuksensa yksinkertaistaa ja parantaa eurooppalaisen kansalaisaloitteen oikeudellista kehystä, sillä se on ainoa suoran osallistumisen mahdollistava väline EU-tasolla;

68. kiinnittää komission huomion komitean tiiviissä yhteistyössä paikallisten ja alueellisten tiedotusvälineiden, kansalaisyhteiskunnan ja EU:n toimielinten kanssa menestyksekkäästi järjestämään hajautettuun viestintään EU-asioista ja kehottaa Euroopan komissiota tehostamaan tähän liittyviä toimiaan hyvissä ajoin ennen vuonna 2019 järjestettäviä Euroopan parlamentin vaaleja;

69. kehottaa komissiota laatimaan EU:n laajuisesti sovellettavan vakiomääritelmän ylisääntelylle, jotta taataan oikeusvarmuus EU:n lainsäädännön täytäntöönpanossa ja soveltamisessa ja karsitaan liiallista byrokratiaa;
70. kehottaa kaikkia EU:n toimielimiä lisäämään keskinäistä avoimuutta, yhteistyötä ja toimintansa tehokkuutta uuden parempaa lainsäädäntöä koskevan toimielinten välisen sopimuksen hyväksymisen johdosta. AK olisi kutsuttava mukaan lainsäädäntöprosessin kaikkiin vaiheisiin, jotta sen koko potentiaali saadaan hyödynnettyä tässä prosessissa ja kuulemismenettelyissä;
71. korostaa, että komitean ja komission välillä syntyi hyvää yhteistyötä vuosina 2015 ja 2016 toteutetussa alueellisten vaikutusten arvioinnin pilottihankkeessa. AK kehottaa komissiota tämän toimivan yhteistyön pohjalta sisällyttämään alueellisten vaikutusten arvioinnin vakiokäytäntönä sellaisen lainsäädännön vaikutusten arviointiin, jolla saattaa olla erilaisia vaikutuksia eri alueisiin, sekä laajemmin paremman sääntelyn agendaan;
72. odottaa yhteistyön Euroopan komission ja Euroopan parlamentin kanssa tiivistyvän toissijaisuusperiaatteen toteutumisen seurannassa sekä liittyen toissijaisuusperiaatetta käsittelevään konferenssiin, jonka komitea järjestää vuonna 2017;
73. antaa komitean puheenjohtajan tehtäväksi toimittaa tämä päätöslauselma komissiolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle.

Bryssel 15. kesäkuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA
